

1. Aký druh súdnej ochrany mám vo vašej krajine ako obeť porušenia ľudských práv v súvislosti s podnikaním? Je súčasťou tejto ochrany aj náhrada škody?

Obete porušovania ľudských práv sa môžu uchádzať o súdnu ochranu:

v rámci občianskeho súdneho konania, v ktorom im môže byť priznaná náhrada škody, pričom môže ísť o majetkovú škodu, alebo o nemajetkovú ujmu (v prípade nemajetkovej ujmy ide o porušenia práv na ochranu osobnosti^[1]),

v rámci **restného konania**, v ktorom poškodený účastník konania môže predložiť nárok na náhradu škody, ktorú utrpel v dôsledku spáchaného trestného činu.

V článku 1 zákona o občianskom súdnom konaní (*Zakon o parničnom postupku*) [*Narodne Novine* (NN; Úradný vestník Chorvátskej republiky) č. 53/91, 91/92, 112/99, 129/00, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 96/08, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 a 70/19] sa stanovuje, že uvedeným zákonom sa upravujú procesné pravidlá, podľa ktorých súdy vedú pojednávania a zasadnutia v konaniach týkajúcich sa základných ľudských a občianskych práv a povinností, osobných a rodinných vzťahov občanov, ako aj v pracovných, obchodných, majetkových a ďalších občianskoprávných konaniach, pokiaľ sa v prípade niektorých z uvedených konaní nevedie zasadnutie podľa iných procesných pravidiel stanovených zákonom. Okrem toho v článku 185 zákona o občianskom súdnom konaní sa stanovuje, že občianske súdne konanie sa začína podaním žaloby.

V pracovnoprávných konaniach, predovšetkým pri stanovovaní lehôt a určovaní termínov pojednávania, súd vždy venuje osobitnú pozornosť tomu, že treba naliehavo urovnať pracovnoprávne spory.

2. Existujú vo vašej krajine osobitné pravidlá pre prípady závažného porušenia ľudských práv? Vzťahujú sa tieto pravidlá na trestné činy proti životnému prostrediu alebo prípady závažného pracovného vykorisťovania?

V článku 43 zákona o trestnom konaní (*Zakon o kaznenom postupku*, NN č. 152/08, 76/09, 80/11, 121/11, 91/12, 143/12, 56/13, 145/13, 152/14, 70/17 a 126/19) sa stanovuje všeobecný zoznam práv všetkých obetí trestných činov (právo na podporné služby pre obeť trestných činov, právo na účinnú psychologickú a inú odbornú pomoc a podporu orgánov, organizácií alebo inštitúcií, ktoré v zmysle zákona poskytujú pomoc obetiam trestných činov, právo na ochranu pred zavražďovaním a odvetnými opatreniami, právo na ochranu dôstojnosti obeť, keď je vypočúvaná ako svedok, právo na vypočutie bez zbytočného odkladu po podaní trestného oznámenia a právo na to, aby sa všetky ďalšie pojednávania konali len v nevyhnutnom rozsahu na účely trestného konania, právo na sprievod dôveryhodnej osoby pri úkonoch, na ktorých sa obeť zúčastňuje, právo na obmedzenie lekárskeho výkonu na minimum, pričom sa vykonávajú, len ak sú absolútne nevyhnutné na účely trestného konania, právo na podanie návrhu na začatie trestného stíhania a právo na podanie súkromnoprávnej žaloby podľa ustanovení Trestného zákona (*Kazneni zakon*), právo zúčastniť sa trestného konania ako poškodená osoba, právo byť informovaný o zamietnutí trestného oznámenia a o tom, že prokurátor (*državni odvjetnik*) upustil od trestného stíhania, právo pokračovať v trestnom stíhaní samostatne bez prokurátora, právo byť informovaný prokurátorom o všetkých krokoch, ktoré podnikol na základe trestného oznámenia obeť a právo podať sťažnosť nadriadenému prokurátorovi, právo byť na požiadanie a bez zbytočného odkladu informovaný o odklade zadržania alebo vyšetrovacej väzby odporcu, o jeho úteku a o prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj o všetkých opatreniach prijatých na ochranu obeť, právo byť na požiadanie informovaný o prípadnom konečnom rozhodnutí, ktorým sa ukončuje trestné konanie, a ďalšie práva stanovené zákonom).

V článku 44 zákona o trestnom konaní sa stanovujú osobitné práva obetí obchodovania s ľuďmi (ktoré môže byť spáchané na účely zneužitia práce dotknutej osoby prostredníctvom nútenej práce alebo otroctva); okrem práv uvedených v článku 43 zákona majú obeť obchodovania s ľuďmi aj tieto práva: právo na bezplatnú konzultáciu pred výsluchom a na bezplatné poskytnutie zástupcu (na náklady štátu); právo byť vypočúty na polícii alebo na prokuratúre (*državno odvjetništvo*) osobou rovnakého pohlavia a ak je to možné, rovnakou osobou v prípade, že sa výsluch zopakuje; právo neodpovedať na otázky, ktoré nesúvisia s trestným činom, ale týkajú sa súkromného života obeť; právo požiadať o vypočúvanie prostredníctvom audiovizuálnych prostriedkov; právo na ochranu osobných údajov a právo na vylúčenie verejnosti z konania.

V článku 43a [zákona o trestnom konaní] a v Pravidlách metód individuálneho posúdenia obetí (*Pravilnik o načinu provedbe pojedinačne procjene žrtve*, NN č. 106/17, ďalej len „pravidlá“) sa stanovuje postup individuálneho posúdenia obeť s cieľom určiť, či je potrebné zaviesť osobitné ochranné opatrenia na ochranu obeť trestného činu, a ak je to potrebné, treba určiť, ktoré osobitné ochranné opatrenia (vrátane procesných ochranných opatrení, ako sú osobitné postupy vypočúvania, využitie komunikačných technológií s cieľom predísť vizuálnemu kontaktu s páchatelom, vylúčenie verejnosti z konania, vypočutie osobou rovnakého pohlavia a ak je to možné, rovnakou osobou v prípade, že sa výsluch zopakuje, sprievod dôveryhodnej osoby, ochrana osobných údajov) treba uplatniť, pričom sa umožní bezplatná konzultácia (na náklady štátu) a ďalšie opatrenia stanovené zákonom. Prihliada sa na skutočnosť, že medzi závažné trestné činy okrem iných patrí aj obchodovanie s ľuďmi a organizovaná trestná činnosť, pričom zahŕňajú aj trestné činy proti životnému prostrediu, ak sú spáchané v rámci zločineckého združenia.

Ochrana práv obeť v Chorvátskej republike je zaručená prostredníctvom právnych predpisov v oblasti trestnej justície, ako aj prostredníctvom Ústavy Chorvátskej republiky (*Ustav Republike Hrvatske*); ich dodržiavanie zaručujú vnútroštátne súdy. Po uplatnení všetkých právnych prostriedkov nápravy na vnútroštátnej úrovni majú obeť poslednú možnosť, a to začať konanie na Európskom súde pre ľudské práva v Štrasburgu, ak sú presvedčené, že na vnútroštátnej úrovni bolo porušené jedno z ich základných ľudských práv, ktoré sú zaručené v Európskom dohovore o ľudských právach.

3. Som obeťou porušenia ľudských práv v dôsledku aktivít európskej nadnárodnej korporácie, ku ktorému došlo mimo územia Európskej únie. Môžem sa obrátiť na súdy vo vašej krajine, aj keď nie som občanom EÚ alebo nežijem na území EÚ? Za akých podmienok sa podáva žaloba za porušenie mojich práv? Kde môžem nájsť ďalšie informácie?

Podľa článku 27 zákona o občianskom súdnom konaní chorvátske súdy majú právomoc rozhodovať v sporoch s medzinárodným rozmerom, keď je táto právomoc výslovne stanovená v zákone alebo medzinárodnej zmluve.

So zreteľom na právomoc v občianskych a obchodných veciach v zákone o medzinárodnom práve súkromnom (*Zakon o međunarodnom privatnom pravu*, NN č. 101/17) sa výslovne stanovuje uplatňovanie nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie Brusel I“) v príslušnom rozsahu pôsobnosti, pričom v zmysle uvedeného zákona sa uplatňovanie nariadenia rozširuje na situácie, ktoré sa týkajú tretích krajín.

Podľa základného pravidla týkajúceho sa právomoci, ktoré je uvedené v článku 4 nariadenia Brusel I, osoby, ktoré majú bydlisko na území členského štátu, treba žalovať na súdoch podľa ich bydliska bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť. V článku 63 sa uvádza, že právnická osoba má bydlisko v mieste, kde má registrované sídlo, ústredie alebo hlavné miesto podnikateľskej činnosti.

Situácie, pri ktorých možno odporcu žalovať v inom členskom štáte, ako je štát, v ktorom má bydlisko, sú stanovené v článkoch 7 až 9 (osobitná právomoc). Preto sa právomoc v nezmluvných vzťahoch riadi článkom 7 ods. 2, v ktorom sa stanovuje, že osobu s bydliskom na území členského štátu možno žalovať v inom členskom štáte vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti na súdoch podľa miesta, kde došlo alebo by mohlo dôjsť ku skutočnosti, ktorá zakladá takýto nárok.

Okrem toho v článku 58 zákona o medzinárodnom práve súkromnom sa stanovuje potrebná právomoc takto: Ak sa v dôsledku ustanovení uvedeného zákona alebo iných chorvátskych zákonov, prípadne medzinárodných zmlúv platných v Chorvátsku neudeľuje právomoc so zreteľom na odporcu s bydliskom v štáte mimo EÚ a ak sa konanie nemôže uskutočniť v zahraničí, prípadne nemožno odôvodnene očakávať, že sa uskutoční v zahraničí, chorvátske súdy majú právomoc, keď predmet konania má dostatočnú súvislosť s Chorvátskom na to, aby bolo náležité, že sa konanie uskutoční v Chorvátsku.

4. Môžu úrady ombudsmánov, orgány pre rovnosť alebo národné inštitúcie pre ľudské práva podporiť obeť porušovania ľudských práv v súvislosti s podnikaním, ktorých sa dopustili európske nadnárodné korporácie mimo územia Európskej únie? Môžu tieto subjekty prešetriť môj prípad, aj keď nie som občanom EÚ a nežijem na území EÚ? Existujú vo vašej krajine iné verejné služby (napríklad inšpektorát práce alebo životného prostredia), ktoré môžu môj prípad prešetriť? Kde môžem nájsť informácie o mojich právach?

Podľa zákona o ombudsmanovi (*Zakon o pučkom pravobranitelju*) chorvátsky ombudsman prešetruje len sťažnosti, ktoré sa týkajú existujúcich porušení zákonov a nezrovnalostí v práci vnútroštátnych orgánov, orgánov miestnej a regionálnej samosprávy a právnických osôb s verejnou mocou, čo znamená, že sa neumožňuje prešetrovanie sťažností, ktoré sa týkajú porušení zákonov v súkromnom sektore. Navyše podľa článku 20 každý, kto je presvedčený, že boli ohrozené alebo porušené jeho ústavné alebo vymáhateľné práva a slobody v dôsledku nezákonného alebo neoprávneného konania týchto orgánov, môže podať žalobu na príslušný súd. Ak teda osoba chce predložiť sťažnosť úradu ombudsmana (*Ured pučkog pravobranitelja*), nemusí byť občanom EÚ, ale ombudsman sa bude sťažnosťou zaoberať len v prípade, ak sa porušenia ľudských práv dopustil subjekt verejného sektora (prípadne viaceré takýchto subjektov). Keďže úrad ombudsmana v Chorvátsku sú často predkladané sťažnosti týkajúce sa súkromného sektora, skúsenosti a sťažnosti občanov sa využívajú vo výročných správach, ako aj prostredníctvom účasti na súdnych konaniach s cieľom obhajovať osobitné opatrenia, bez ktorých by nebolo možné dosiahnuť vyššiu úroveň presadzovania práva a ochrany občanov.

Na druhej strane antidiskriminačný zákon (*Zakon o suzbijanju diskriminacije*) je uplatniteľný na konanie všetkých vnútroštátnych orgánov, orgánov miestnej a regionálnej samosprávy, právnických osôb s verejnou mocou a na konanie všetkých právnických a fyzických osôb predovšetkým v týchto oblastiach: práca a pracovné podmienky, prístup k samostatnej zárobkovej činnosti a závislým činnostiam vrátane výberových kritérií, ako aj náborových podmienok a podmienok na dosiahnutie pracovného postupu; prístup ku všetkým druhom odborného poradenstva, odbornej prípravy a rekvalifikácie; vzdelávanie, veda a šport; sociálna ochrana vrátane sociálneho zabezpečenia; dôchodkové a zdravotné poistenie; súdnictvo a administratíva, informovanie verejnosti a médiá; prístup k tovaru a službám a ich poskytovanie; členstvo a účasť v odboroch, organizáciách občianskej spoločnosti, politických stranách a všetkých ostatných druhoch organizácií a účasť na kultúrnej a umeleckej tvorbe.

Okrem toho úrad ombudsmana ako ústrednému antidiskriminačnému orgánu predkladajú správy všetky fyzické a právnické osoby; úrad tieto správy preskúma, pričom môže vydať právne nezáväzná odporúčania, stanoviská, návrhy a upozornenia s cieľom riešiť diskrimináciu a chrániť práva diskriminovanej osoby. Úrad sa môže zapojiť aj do súdneho konania ako vedľajší účastník konania v prospech osoby, ktorá sa sťažovala na diskrimináciu, alebo môže podniknúť spoločné právne kroky na ochranu proti diskriminácii, ak sa preukáže, že v dôsledku konania odporcu pravdepodobne došlo k porušeniu práva na rovnaké zaobchádzanie veľkého počtu osôb v súvislosti s právami a hodnotami vyplývajúcimi zo zákona (rasa alebo etnicita, farba pleti, pohlavie, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné presvedčenie, národný alebo sociálny pôvod, majetok, členstvo v odboroch, vzdelanie, spoločenské postavenie, občiansky alebo rodinný stav, vek, zdravotný stav, zdravotné postihnutie, genetické dedičstvo, rodová identita alebo rodové vyjadrenie, prípadne sexuálna orientácia). Osoba oprávnená podať ombudsmanovi sťažnosť z dôvodu diskriminácie nemusí byť občanom EÚ.

V novom **zákone na ochranu oznamovateľov** (*Zakon o zaštiti prijavitelja nepravilnosti*), ktorý platí od 1. júla 2019, sa stanovuje, že oznamovatelia sa môžu obrátiť na ombudsmana v prípade, že chcú zabezpečiť ochranu svojich práv, ak preukážu, že pravdepodobne sú alebo by mohli byť obeťou škodlivých udalostí, pretože oznámili nezrovnalosti. Podľa uvedeného zákona osoba, ktorá chce podať sťažnosť, nemusí byť občanom EÚ a ombudsman môže prijať opatrenia na ochranu oznamovateľa z verejného aj súkromného sektora. [Poznámka: V zákone je pojem „oznamovateľ“ vymedzený ako *osoba, ktorá má informácie o nezrovnalostiach súvisiacich s výkonom práce pre zamestnávateľa a ktorá tieto nezrovnalosti oznámi (napríklad porušenia zákonov, nariadení, predpisov, etických kódexov, kódexov správania alebo vnútro podnikových smerníc).*] Treba zdôrazniť, že výkon práce popri zamestnaní zahŕňa aj dobrovoľnícku prácu, prácu na základe zmlúv o dočasnom poskytovaní služieb, študentské brigády a pod. Oznamovateľom môže byť aj osoba, ktorá sa zúčastnila na výberových konaniach ako uchádzač o zamestnanie.

Navyše v rámci zodpovedného obchodného správania (t. j. na účely ochrany ľudských práv, predovšetkým pracovných práv, a ochrany životného prostredia) Chorvátska republika ako prístupujúca krajina k Investičnému výboru OECD a ako nestranný orgán pracovného dohľadu je povinná dodržiavať tieto usmernenia: poskytovať informácie o zodpovednom obchodnom správaní na webovom sídle; spracúvať otázky; zabezpečovať mediáciu pri riešení problémov vyplývajúcich z možného nezodpovedného obchodného správania a komunikovať so zainteresovanými stranami s cieľom zabrániť sporu. Okrem toho Chorvátsko zriadilo štátny inšpektorát (*Državni inspektorat*), ktorého súčasťou sú príslušné oddelenia a útvary (napr. oddelenie pre dohľad nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci a oddelenie pre dohľad v oblasti zamestnania).

Ďalšie informácie o rozsahu práce a právomocí štátneho inšpektorátu a uvedených útvarov/oddelení sú k dispozícii po kliknutí na tieto odkazy:

Kontaktné informácie

Oddelenie pre dohľad nad bezpečnosťou a ochranou zdravia pri práci

Oddelenie pre dohľad v oblasti zamestnania

5. Ukladá vaša krajina európskym nadnárodným korporáciám povinnosť vytvoriť mechanizmus na podávanie sťažností alebo mediálne služby pre prípady porušenia práv v dôsledku ich podnikateľských aktivít? Vzťahuje sa táto povinnosť aj na porušenia, ku ktorým došlo mimo územia Európskej únie? Kto je vo vašej krajine zodpovedný za monitorovanie týchto aktivít? Sú verejne dostupné správy s informáciami o fungovaní tohto systému?

Chorvátsko neukladá povinnosť vytvoriť mediálne mechanizmy zamerané na riešenie porušení ľudských práv v súvislosti s podnikaním. V prípade spotrebiteľských sporov medzi spotrebiteľmi a obchodníkmi sa mediácia riadi ustanoveniami zákona o alternatívnom riešení spotrebiteľských sporov (*Zakon o alternativnom rješavanju potrošačkih sporova*, NN č. 121/16 a 32/19), ktorým sa transponujú smernice a nariadenia EÚ týkajúce sa riešenia spotrebiteľských sporov. Pokiaľ ide o otázky ochrany ľudských práv a spory súvisiace s ďalšími právami, možno navrhnúť mediáciu na jednom z mediálnych stredísk v Chorvátsku; na mediáčnom stredisku možno spor vyriešiť na základe záujmov účastníkov konania.

Ďalšie informácie o príslušných témach sú k dispozícii na týchto webových stránkach:

Mediácia v členských štátoch

Ako nájsť mediátora

Alternatívne riešenie spotrebiteľských sporov

Mediačné strediská

V zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa (*Zakon o zaštiti potrošača*) obchodník je povinný poskytnúť spotrebiteľovi možnosť predložiť písomnú sťažnosť poštou, faxom alebo e-mailom.

V zmysle zákona o štátnom inšpektoráte (*Zakon o državnom inspektoratu*) podania, v ktorých sú uvedené údaje o oznamovateľovi (meno, priezvisko a adresa bydliska), ako aj informácie o konaní, ktoré je v rozpore s právnymi predpismi, možno použiť ako podklady na začatie inšpekcie.

So zreteľom na zamestnancov nadnárodných podnikov v zmysle Zákonníka práce (*Zakon o radu*) sa od zamestnávateľa, ktorý má najmenej dvadsať zamestnancov, požaduje, aby určil osobu, ktorá spolu so zamestnávateľom zodpovedá za prijímanie a riešenie sťažností súvisiacich s ochranou dôstojnosti pracovníkov.

Tieto činnosti monitoruje [štátny inšpektorát](#).

6. Mám osobitné práva ako zraniteľná obeť usilujúca sa o nápravu v prípadoch porušenia ľudských práv v súvislosti s podnikaním? Mám prístup k právnej pomoci a za akých podmienok? Ktoré náklady bude právna pomoc pokrývať? Mám prístup k právnej pomoci za rovnakých podmienok, aj keď nie som občanom EÚ alebo nežijem na území EÚ?

Obeť usilujúca sa o nápravu v prípadoch porušenia ľudských práv v súvislosti s podnikaním má rovnaké práva ako ostatné obeť v trestnom konaní. Ďalšie informácie sú k dispozícii na Európskom portáli elektronickej justície:

Práva obetí trestných činov v trestných konaniach

Odškodnenie obetí trestných činov

V zmysle zákona o bezplatnej právnej pomoci (*Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći*) právo na bezplatnú právnu pomoc majú: chorvátski občania,

deti, ktoré nie sú chorvátskymi štátnymi príslušníkmi, ale nachádzajú sa v Chorvátsku bez dospelého zákonného zástupcu,

cudzí štátni príslušníci s prechodným pobytom na základe reciprocity a cudzí štátni príslušníci s trvalým pobytom,

cudzí štátni príslušníci, na ktorých sa vzťahuje dočasná ochrana,

cudzí štátni príslušníci s nelegálnym pobytom a cudzí štátni príslušníci s krátkodobým pobytom v rámci konaní o vyhostení alebo návrate,

žiadatelia o azyl, osoby s postavením azylanta a cudzí štátni príslušníci s postavením osoby s doplnkovou ochranou, ako aj ich rodinní príslušníci s oprávneným pobytom v Chorvátsku v rámci konaní, pri ktorých sa im neposkytuje právna pomoc podľa osobitného zákona.

V zákone o bezplatnej právnej pomoci (NN č. 143/13 a 98/19) sa upravujú podmienky a postup, prostredníctvom ktorých si znevýhodnené osoby môžu uplatniť právo na právne poradenstvo a prístup k súdom a ďalším verejnoprávnym subjektom v občianskych a správnych veciach.

V zákone o bezplatnej právnej pomoci sa stanovuje, že popri chorvátskych občanoch môžu bezplatnú právnu pomoc získať aj tieto osoby:

deti, ktoré nie sú chorvátskymi štátnymi príslušníkmi, ale nachádzajú sa v Chorvátsku bez dospelého zákonného zástupcu,

cudzí štátni príslušníci s prechodným pobytom na základe reciprocity a cudzí štátni príslušníci s trvalým pobytom,

cudzí štátni príslušníci, na ktorých sa vzťahuje dočasná ochrana,

cudzí štátni príslušníci s nelegálnym pobytom a cudzí štátni príslušníci s krátkodobým pobytom v rámci konaní o vyhostení alebo návrate,

žiadatelia o azyl, osoby s postavením azylanta a cudzí štátni príslušníci s postavením osoby s doplnkovou ochranou, ako aj ich rodinní príslušníci s oprávneným pobytom v Chorvátsku v rámci konaní, pri ktorých sa im neposkytuje právna pomoc podľa osobitného zákona.

Príjemcovia bezplatnej právnej pomoci si môžu uplatniť právo na primárnu a/alebo sekundárnu právnu pomoc v súlade s podmienkami stanovenými zákonom.

Primárna právna pomoc zahŕňa všeobecné právne informácie, právne poradenstvo, podania verejným subjektom, Európskemu súdu pre ľudské práva a medzinárodným organizáciám v súlade s medzinárodnými zmluvami a vnútorným rokovacím poriadkom, zastupovanie v konaní pred verejnými subjektmi a právnu pomoc pri mimosúdnom riešení sporov. Primárnu právnu pomoc poskytujú župné správne orgány a správne orgány mesta Záhreb (*Grad Zagreb*) prostredníctvom oprávnených združení a právnych kliník, pričom ju možno poskytnúť v každej právnej záležitosti. Postup uplatnenia primárnej právnej pomoci sa začína priamym kontaktovaním poskytovateľa, ktorý na základe vlastného uváženia stanoví, či boli splnené požiadavky na poskytnutie primárnej právnej pomoci.

Sekundárna právna pomoc zahŕňa právne poradenstvo, podania v konaní na ochranu práv pracovníkov vo vzťahu k zamestnávateľovi, podania a zastupovanie v právnom spore a právnu pomoc pri urovaní sporu formou zmiernu. Sekundárnu právnu pomoc poskytujú advokáti. Sekundárna právna pomoc zahŕňa aj oslobodenie od platenia trov konania a súdnych poplatkov.

Na poskytnutie sekundárnej právnej pomoci vo forme podaní a zastupovania v právnom spore a vo forme oslobodenia od platenia súdnych poplatkov je nutné, aby finančná situácia žiadateľa spĺňala požiadavky stanovené v zákone o bezplatnej právnej pomoci; konkrétne ide o tieto požiadavky: celkový mesačný príjem žiadateľov a členov ich domácnosti nesmie prekročiť výšku základu dane na člena (3 326,00 HRK) a celková hodnota majetku žiadateľov a členov ich domácnosti nesmie prekročiť šesťdesiatnásobok sumy základu dane (199 560,00 HRK).

Okrem toho, že musia byť splnené finančné požiadavky, platí aj to, že o sekundárnu právnu pomoc treba žiadať v konaniach, ktoré sa týkajú:

vecných práv, okrem katastrálnych konaní,

pracovnoprávných vzťahov,

rodinných vzťahov, okrem konaní, ktoré sa týkajú rozvodu na základe vzájomnej dohody, ak manželia nemajú spoločné ani osvojené maloleté deti, ani deti po dovŕšení plnoletosti, ktoré sú im zverené do rodičovskej starostlivosti,

exekučných a zabezpečovacích konaní so zreteľom na nútené vymáhanie alebo zabezpečenie pohľadávok vyplývajúcich z konaní, pri ktorých možno poskytnúť právnu pomoc v zmysle ustanovení zákona o bezplatnej právnej pomoci,

urovnania sporu formou zmiernu,

výnimočne všetkých ostatných správnych a občianskych súdnych konaní, ak je to potrebné so zreteľom na osobitné životné okolnosti žiadateľov a členov ich domácnosti v súlade so základným účelom zákona o bezplatnej právnej pomoci.

Postup poskytnutia sekundárnej právnej pomoci sa začína podaním žiadosti na príslušnom župnom správnom orgáne alebo správnom orgáne mesta Záhreb. Žiadosť sa podáva na vzorovom formulári, ktorého súčasťou je aj súhlas žiadateľov a členov ich domácnosti s poskytnutím prístupu ku všetkým údajom o ich celkových príjmoch a majetku, ako aj potvrdenie žiadateľa, že uvedené informácie sú správne a úplné.

V rámci postupu na poskytnutie sekundárnej právnej pomoci žiadateľovi, ktorý spĺňa právne požiadavky na uplatnenie práva na sekundárnu právnu pomoc, príslušný orgán vydá rozhodnutie o poskytnutí sekundárnej právnej pomoci, v ktorom uvedie druh a rozsah poskytnutej právnej pomoci. Poskytnutie sekundárnej právnej pomoci sa vzťahuje na úplné alebo čiastočné zabezpečenie platby nákladov na sekundárnu právnu pomoc v závislosti od výšky celkového mesačného príjmu žiadateľov a členov ich domácnosti. V rozhodnutí o poskytnutí sekundárnej právnej pomoci sa takisto uvedie, ktorý advokát poskytne túto pomoc.

Ak žiadateľ nespĺňa požiadavky na uplatnenie práva na poskytnutie sekundárnej právnej pomoci, vydá sa rozhodnutie o zamietnutí príslušnej žiadosti. Proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti sa žiadateľ môže odvolať na ministerstve spravodlivosti (*Ministarstvo pravosuđa*). V prípade, že ministerstvo spravodlivosti rozhodne o zamietnutí odvolania, možno podať návrh na začatie správneho konania.

Ak je príjemcom bezplatnej právnej pomoci neúspešný účastník konania, to znamená účastník, ktorý neuspel v konaní, na ktoré bola poskytnutá sekundárna právna pomoc, tento účastník nie je povinný nahradiť náklady na právnu pomoc. Poskytnutie bezplatnej právnej pomoci však neznamená, že príjemca sekundárnej právnej pomoci, ktorý je neúspešným účastníkom konania, bude oslobodený od platenia trov konania, ktoré vznikli protistrane; o tejto otázke rozhodne súd v súlade s pravidlami, ktorými sa riadi súdne konanie.

Bezplatnú právnu pomoc možno poskytnúť aj v cezhraničných sporoch. V zákone o bezplatnej právnej pomoci sú cezhraničné spory vymedzené ako spory, pri ktorých žiadateľ o právnu pomoc má bydlisko alebo pobyť v inom členskom štáte Európskej únie ako je členský štát, v ktorom je sídlo súdu, prípadne v ktorom sa má uskutočniť výkon súdneho rozhodnutia.

Právna pomoc pri cezhraničných sporoch sa poskytuje v občianskych a obchodných veciach, mediačných konaniach, mimosúdnych urovnaniach, pri výkone úradne osvedčených listín, ako aj v rámci právneho poradenstva pri týchto konaniach. Ustanovenia o právnej pomoci pri cezhraničných sporoch sa neuplatňujú v prípade daňových, colných a ďalších správnych konaní.

Žiadateľom o právnu pomoc v cezhraničných sporoch sa právna pomoc poskytne, ak spĺňajú požiadavky stanovené v zákone o bezplatnej právnej pomoci.

Výnimočne môže byť právna pomoc poskytnutá aj žiadateľom, ktorí nespĺňajú požiadavky na poskytnutie právnej pomoci stanovené v zákone o bezplatnej právnej pomoci, ak preukážu, že nemôžu zaplatiť trovy konania vzhľadom na neprimerané životné náklady v členskom štáte bydliska alebo obvyklého pobytu v porovnaní so životnými nákladmi v Chorvátsku.

V Chorvátsku žiadatelia alebo príslušný orgán členského štátu, v ktorom majú žiadatelia bydlisko alebo obvyklý pobyt (postupujúci orgán), predložia žiadosť o právnu pomoc ministerstvu spravodlivosti (prijímajúci orgán). Formuláre a pripojené dokumenty treba predložiť v chorvátčine. Inak bude žiadosť zamietnutá. Ak spor, pri ktorom žiadateľ žiada o právnu pomoc, nie je cezhraničným sporom, alebo ak žiadateľ nemá nárok na právnu pomoc v cezhraničných sporoch, ministerstvo spravodlivosti vydá rozhodnutie o zamietnutí žiadosti. Proti rozhodnutiam ministerstva spravodlivosti sa nemožno odvolať, hoci možno začať správne konanie.

Bezplatnú právnu pomoc možno poskytnúť osobám, ktoré nemajú pobyt v Európskej únii, v súlade s ustanoveniami dvojstranných a mnohostranných medzinárodných dohôd, ktoré sú pre Chorvátsko záväzné.

Informácie o právnej pomoci v Chorvátsku sú k dispozícii na tomto webovom sídle:

[Právna pomoc](#)

---

[1] Práva na ochranu osobnosti: právo na život, telesné a duševné zdravie, dobré meno, česť, dôstojnosť, meno, súkromie v osobnom a rodinnom živote, slobodu a pod.

Posledná aktualizácia: 09/02/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.